

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jana Bajánkovej a sudcov JUDr. Milana Deáka a JUDr. Viery Petríkovej, v právnej veci žalobcu: **M.**, so sídlom v I., IČO: X, zastúpeného G., so sídlom v Bratislave, proti žalovaným **1/ M. S.**, bytom L., **2/ Ľ. B.**, bytom S., zastúpená JUDr. M. Ď., advokátom v Ž., **3/ M. P.**, bytom L., **4/ J. J.**, bytom Ž., o zaplatenie **4 352,53 € (131 124,40 Sk)** s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 24 C 110/2008, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline zo 6. októbra 2009 sp. zn. 5 Co 55/2009, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie žalobcu vo vzťahu k žalovaným 2/ a 4/ **z a m i e t a .**

Žalobca je povinný zaplatiť žalovanému 2/ náhradu trov dovolacieho konania 168,42 € do rúk JUDr. M. Ď. do troch dní.

Žalovanému 4/ náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Rozsudok Krajského súdu v Žiline zo 6. októbra 2009 sp. zn. 5 Co 55/2009 v časti týkajúcej sa žalovaných 1/ a 3/ zrušuje a vec mu v rozsahu zrušenie vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Žalobca návrhom podaným na Okresný súd Žilina dňa 7.7.2008 žiadal, aby súd uložil žalovaným 1/-4/ spoločne a nerozdielne zaplatiť mu 131 124,40 Sk (4 352,53 €) s príslušenstvom z titulu náhrady škody, ktorá mu vznikla v dôsledku trestnej činnosti žalovaných, ktorej sa dopustili tým, že v dobe od 11.4.2004 do 4.5.2004 mu odcudzili tovar v žalovanej hodnote. Za uvedené konanie boli žalovaní právoplatne odsúdení (v konaní pred OS Žilina sp. zn. 9T 127/2005 a sp. zn. 9T 147/2005), žalobca bol však ako poškodený odkázaný so svojim nárokom na konania občianskoprávne.

Okresný súd Žilina rozsudkom zo 13. novembra 2008 č. k. 24 C 110/2008-72 uložil žalovaným 1/ až 4/ spoločne a nerozdielne povinnosť zaplatiť žalobcovi 131 124,40 Sk spolu s 8,5 % ročným úrokom z omeškania od 24. júla 2008 do zaplataenia a trovy konania vo výške 23 901,50 Sk. Žalobu v časti úroku z omeškania od 4.5.2004 do 23.7.2008 a nad sadzbu 8,5% ročne súd zamietol. Rozhodol tak po zistení, že žalovaní 1/ - 4/ 11. apríla a 27. júla 2004 podvodným konaním odniesli z predajne žalobcu tovar v celkovej hodnote 131 124,40 Sk, ktorá predstavuje škodu (§ 420, § 438 OZ). Námietku premlčania práva žalobkyne na náhradu škody vznesenú žalovanými 2/ a 4/ súd nepovažoval za dôvodnú vzhľadom na to, že na usvedčenie páchatel'ov bolo potrebné použiť prostriedky, ktorými disponujú len orgány činné v trestnom konaní, poškodený si v priebehu trestného konania škodu uplatnil, v tom čase mu však neplynula premlčacia doba, trestné stíhanie bolo vedené pred súdom v dvoch konaniach, ktoré nadobudli právoplatnosť v rôznych dátumoch, pričom v jednej veci - sp. zn. 9C 127/2005 bol vydaný iba trestný rozkaz a až následným uznesením zo 6.12.2005 bol poškodený odkázaný na občianskoprávne konanie. V oboch prípadoch musel žalobca zisťovať v akom sú súdne konania štádiu a až na základe vedomosti o ich právoplatnosti, teda 18.6.2008 (kedy bola vyznačená právoplatnosť na rozsudku vo veci sp. zn. 9T 147/2005) si mohol uplatniť nárok na náhradu škody v súdnom konaní, preto mal subjektívnu premlčaciu dobu podľa § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka zachovanú. Výrok v časti úrokov z omeškania odôvodnil platnou právnou úpravou ku dňu vzniku omeškania žalovaných. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Krajský súd v Žiline na odvolanie žalovaného 2/ rozsudkom zo 6. októbra 2009 sp. zn. 5 Co 55/2009 zmenil rozsudok súdu prvého stupňa vo vyhovujúcej časti tak, že žalobu zamietol. Žalovaným 1/, 3/ a 4/ právo na náhradu trov konania nepriznal a žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanej 2/ náhradu trov konania 1 192,14 €. Na odôvodnenie svojho rozhodnutia uviedol, že po doplnení dokazovania dospel k záveru, že súd prvého stupňa síce vykonal dokazovanie v potrebnom rozsahu, avšak vec nesprávne právne posúdil v otázke premlčania nároku žalobkyne. Z pripojených trestných spisov OS Žilina sp. zn. 9T 127/2005 a sp. zn. 9T 147/2005 (s obsahom ktorých sa oboznámil na pojednávaní konanom dňa 6.10. 2009) mal preukázané protiprávne konanie žalovaných aj výšku škody. Odvolací súd z uvedených spisov zistil, že žalobca v rámci vyšetrovania v trestnom konaní vyčíslil škodu podľa jednotlivých skutkov a najneskôr sa o výške škody a kto za ňu zodpovedá dozvedel pri oboznamovaní s výsledkami vyšetrovacieho spisu dňa 19.7.2005. Keďže v trestnom konaní žalobca škodu uplatnil iba globálne a nie jednotlivo voči samotným osobám páchatel'ov, v trestnom konaní nedošlo k riadnemu uplatneniu náhrady škody a teda ani k prerušeniu spočívania subjektívnej premlčacej doby podľa § 112 OZ. Z uvedeného uzavrel, že žalobcovi začala subjektívna premlčacia doba plynúť 19.7.2005 a uplynula 19.7.2007, a preto musel k vznesenej námietke premlčania prihliadnuť. O náhrade trov konania žalovanej 2/ odvolací súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. Náhradu trov konania žalovaným 1, 3/ a 4/ súd nepriznal, pretože si náhradu trov v konaní ani neuplatnili.

Proti zmeňujúcemu rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca, v ktorom uviedol, že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O.s.p.). Naplnenie dovolacieho dôvodu videl v tom, že odvolací súd nesprávne právne posúdil okamih začatia plynutia dvojročnej subjektívnej premlčacej doby podľa § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka a v tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR uverejnené pod Rc 38/75 podľa ktorého “Pri posudzovaní kedy sa poškodený dozvedel o škode je potrebné vychádzať z preukázanej vedomosti poškodeného o vzniknutej škode; nestačí teda iba možnosť dozvedieť sa o vzniknutej škode.”. Podľa dovolateľa subjektívna premlčacia doba nemohla v tomto prípade uplynúť spôsobom uvedeným v rozsudku odvolacieho súdu. Trval na tom, že až od 18.6.2008, kedy bola vyznačená doložka právoplatnosti na rozsudku sp. zn.

9T 147/2005 mu začala táto dvojročná doba plynúť. V dovolaní tiež namietal, že námietku premlčania vzniesli iba žalovaní 2/ a 4/, preto minimálne žalovaní 1/ a 3/ mali byť zaviazaní nahradiť žalobcovi spoločne a nerozdielne celú škodu. Zdôraznil, že k námietke premlčania môže súd prihliadnuť len na námietku dlžníka. V tejto súvislosti argumentoval, že každý zo solidárne žalovaných dlžníkov koná sám za seba a jeho procesné úkony nezaväzujú ostatných žalovaných. Z uvedených dôvodov žiadal zrušiť napadnutý rozsudok odvolacieho súdu a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Žalovaná 2/ vo vyjadrení k dovolaniu navrhla dovolanie zamietnuť a uplatnila si náhradu trov dovolacieho konania za jeden úkon právnej pomoci (vyjadrenie k dovolaniu) v sume 161,01 € plus režijný paušál. Poukázala na známu judikatúru súdov v tejto oblasti a zdôraznila, že žalobca svojou nečinnosťou, teda, že si riadne neuplatnil nárok na náhradu škody, resp. v ňom riadne nepokračoval spôsobil premlčanie nároku.

Žalovaný 4/ vo vyjadrení k dovolaniu žiadal dovolanie zamietnuť.

Žalovaní 1/ a 3/ sa k dovolaniu nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), ktorý je zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 238 ods. 1 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu podľa § 242 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) a dospel k záveru, že dovolanie je len čiastočne opodstatnené.

V zmysle § 241 ods. 2 O.s.p. môže byť dovolanie podané iba z dôvodov, že a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O.s.p., b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací súd je viazaný nielen rozsahom dovolania, ale i v dovolaní uplatnenými dôvodmi. Obligatórne (§ 242 ods. 1 O.s.p.) sa zaoberá procesnými vadami uvedenými v § 237

O.s.p. a tiež tzv. inými vadami konania, pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Dovolacie dôvody pritom však dovolací súd neposudzuje iba podľa toho, ako ich dovolateľ označil, ale podľa obsahu tohto opravného prostriedku.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 druhá veta O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p., zaoberal sa dovolací súd predovšetkým otázkou, či konanie v tejto veci nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. O vadu takej povahy ide vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Dovolateľ žiadnu z týchto väd nenamietal a vada uvedenej povahy nevyšla ani v dovolacom konaní najavo.

Žalobca v dovolaní namieta nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom v otázke premlčania žalobou uplatneného nároku na náhradu škody (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Základným účelom inštitútu premlčania je pôsobiť na subjekty občianskoprávných vzťahov, aby v primeraných dobách uplatnili svoje práva (nároky) a zároveň aj zabrániť tomu, aby povinné osoby neboli po časovo neprimeranej dobe nútené splniť si svoje povinnosti. Inštitút premlčania takto zabraňuje dlhodobému trvaniu práv a im zodpovedajúcim povinnostiam. Ak

uplynula zákonom stanovená premlčacia doba a oprávnená osoba v nej stanoveným spôsobom u príslušného orgánu svoje právo nevykonala, vzniká povinnej osobe oprávnenie vzniesť námietku premlčania a tak spôsobiť stav, že sa oprávnená osoba nemôže s úspechom domáhať na súde svojho práva. Dôvodné vznesenie námietky premlčania v občianskom súdnom konaní má za následok, že súd nemôže oprávnenej osobe právo (nárok) priznať (§ 100 ods. 1 tretia veta Občianskeho zákonníka). Pritom zásada hospodárnosti konania musí viesť konajúci súd k tomu, aby prednostne posúdil v konaní vznesenú námietku premlčania vzhľadom k tomu, že v prípade jej oprávnenosti takýto postup vedie k rýchlemu vydaniu rozhodnutia vo veci samej, bez potreby vykonávania ďalších dôkazov na zistenie napr. výšky bezdôvodného obohatenia, škody a podobne (viď napr. R 29/1983).

Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá. Podľa ods. 2 tohto ustanovenia sa najneskoršie právo na náhradu škody premlčí za tri roky a ak nejde o škodu spôsobenú úmyselne, za desať rokov odo dňa, kedy došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví.

Občiansky zákonník v citovanom ustanovení § 106 ods. 1 viaže premlčanie práva uplynutím subjektívnej dvojročnej premlčacej doby na podmienku vedomosti poškodeného: a/ o vzniknutej škode (nie iba o protiprávnom úkone, či o škodnej udalosti) ako o určitej majetkovej alebo nemajetkovej ujme určitého druhu a rozsahu, ktorú možno objektívne vyčíslieť v peniazoch do takej miery, aby poškodený mohol svoj nárok na náhradu škody uplatniť aj na súde; okamih vzniku škody, resp. vedomosť poškodeného o škode sa pritom nemusí zhodovať s okamihom škodnej udalosti či s protiprávnym konaním; b/ o škodcovi, t.j. o tom, kto za škodu zodpovedá. Začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby môže byť teda rozdielny vo vzťahu k vedomosti poškodeného o škodcovi a k jeho vedomosti o škode.

Ustanovenie § 112 Občianskeho zákonníka upravuje spočívanie premlčania iba v tom prípade, ak veriteľ v premlčacej dobe uplatní právo na súde alebo u iného príslušného orgánu a v začatí konaní riadne pokračuje. Za uplatnenie práva, ktorého cieľom je zachovanie premlčacej doby, treba považovať úkon oprávneného smerujúci k tomu, aby bolo rozhodnuté o existencii daného práva. Právo na náhradu škody sa v občianskoprávnom konaní uplatňuje žalobou (v trestnom konaní uplatnením nároku poškodeného v tzv. adhéznom konaní).

Pre posúdenie otázky premlčania dovolací súd odkazuje na pomerne bohatú judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, resp. Najvyššieho súdu Českej republiky, a tak z dôb spoločného štátu ako aj následne po rozdelení, ktorá je plne použiteľná, pretože spoločný právny základ zastal zatiaľ nezmenený. Pri posudzovaní otázky, kedy sa poškodený (žalobca) dozvedel o škode, treba v zmysle vyššie uvedeného vychádzať z preukázanej skutočnej vedomosti poškodeného o vzniknutej škode (nestačí teda len možnosť dozvedieť sa o nej), teda kedy nadobudol vedomosť o rozsahu majetkovej ujmy vyjadriteľnej v peniazoch, a to aspoň v približnej sume s možnosťou jej dodatočného spresnenia, t.j. ktorú bolo možné natoľko objektívne vyčíslit' v peniazoch, aby poškodený svoj nárok na náhradu škody mohol uplatniť aj na súde. Ide teda o vedomosť nielen o vzniku a existencii škody, ale aj o jej výške. Znalosť poškodeného o osobe škodcu sa viaže k okamihu, kedy poškodený získal informáciu, na základe ktorej si môže urobiť úsudok, ktorá konkrétna osoba je za škodu zodpovedná (R 38/75). Ak poškodený uplatní svoje právo na náhradu škody spôsobenej trestným činom v adhéznom konaní jednak riadne, t.j. najneskôr na hlavnom pojednávaní pred začatím dokazovania (podľa súčasnej slovenskej právnej úpravy najneskoršie do skončenia vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania), popr. už v trestnom oznámení vyjadrí ako poškodený vôľu požadovať od konkrétnej osoby náhradu škody z konkrétnych dôvodov v konkrétnej výške (nestačí len vyjadrenie poškodeného, že sa pripája k trestnému konaniu a žiada náhradu škody), jednak včas, t. j. v priebehu premlčacej doby a v konaní riadne pokračuje, premlčacia doba od tohoto uplatnenia po dobu adhézneho konania nebeží (R 29/1985, uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 27. 4. 2011, sp. zn. 25 Cdo 3300/2010). Ak nedošlo v trestnom konaní k uloženiu povinnosti nahradiť poškodenému uplatnenú náhradu škody, má poškodený možnosť uplatniť si nárok na náhradu škody v občianskom súdnom konaní v premlčacej dobe, ktorej beh

pokračuje po skončení trestného konania, o ktorom bol ako poškodený upovedomený, až do jeho úplného vyčerpania. (Rc 31/74). Poškodený v konaní riadne pokračuje aj vtedy, ak po skončení trestného konania v primeranej dobe pokračuje v občianskom súdnom konaní. Určenie tejto primeranej doby bude vždy otázkou posúdenia okolností jednotlivého konkrétneho prípadu.

Žalobca si náhradu škodu ako poškodený uplatnil v trestnom konaní 2.6.2005. Trestné konanie následne prebiehalo pred Okresným súdom Žilina v dvoch konaniach. Vo vzťahu k žalovaným 2/ - 4/ sa viedlo konanie pod sp. zn. 9T 127/2005 v ktorom boli za daný skutok uznaní za vinných z trestného činu podvodu v spolupáchateľstve so žalovaným 1/ (trestným rozkazom č.l. 25) a žalobca ako poškodený bol osobitným uznesením zo 6.12.2005 č. k. 9T 127/2005-1075 odkázaný s nárokom na náhradu škody na konanie občianskoprávne. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť 6.12.2005 a žalobcovi bolo doručené 28.12.2005 (č.l. 51). Vo vzťahu k žalovanému 1/ sa viedlo konanie pod sp. zn. 9T 147/2005 v ktorom bol za daný skutok uznaný za vinného z trestného činu podvodu v spolupáchateľstve so žalovanými 2/ - 4/ a žalobca ako poškodený bol odkázaný s nárokom na náhradu škody na konanie občianskoprávne (rozsudok z 17.1.2006. Tento rozsudok nadobudol právoplatnosť 17.1.2006 a žalobcovi bol doručený 23.2.2006 (č.l. 51). Žalobca získal vedomosť o osobách škodcov a rozsahu škody v priebehu trestného konania, v ktorom vystupoval ako poškodený s uplatneným nárokom. Doručením rozsudku vo veci 9T 127/2005 t.j. 23.2.2006 mal žalobca riadne pokračovať v uplatnenom nároku na náhradu škody. Nie je možné stotožniť sa argumentáciou žalobcu, že rozhodným okamihom je až vyznačenie právoplatnosti na rozsudku v tejto veci, na základe žiadosti žalobcu zo dňa 17.6.2008, teda **dva roky a tri mesiace** po doručení rozhodnutia, z ktorého žalobca získal vedomosť o tom, že je so svojim nárokom odkázaný na konanie vo veciach občianskoprávných. Dobu, po ktorú bol žalobca nečinný rozhodne nemožno považovať za primeranú, a preto takéto konanie, resp. nečinnosť poškodeného nemožno považovať za riadne pokračovanie v konaní. Po skončení trestného konania, odkázaním poškodeného na občianskoprávne konanie pokračovalo plynutie premlčacej doby. So zreteľom na uvedené pre pokračovanie plynutia subjektívnej premlčacej doby podľa § 112 Občianskeho zákonníka nie je rozhodujúci okamih vyznačenia právoplatnosti na rozhodnutí, ktorým bol žalobca ako poškodený odkázaný na konanie vo veciach občianskoprávných, ale doručenie tohto rozhodnutia

poškodenému. Keďže žalobkyňa podala žalobu na náhradu škody na súde prvého stupňa až 7. júla 2008 a žalovaní 2/ a 4/ v súdnom konaní vzniesli námietku premlčania práva žalobcu na náhradu škody, odvolací súd správne zmenil napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa a žalobu zamietol, keďže premlčané právo mu už nebolo možné v súdnom konaní priznať.

So zreteľom na vyššie uvedené dospel dovolací súd k záveru, že v dovolaní je neopodstatnene uplatnený dovolací dôvod v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.; dovolanie žalobcu vo vzťahu k žalovaným 2/ a 4/, preto zamietol (§ 243b ods. 1 O.s.p.).

V dovolacom konaní procesne úspešným žalovaným 2/ a 4/ vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalovanému, ktorá úspech nemal (§ 243b ods. 4 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Trovy konania v danom prípade vznikli a boli aj uplatnené iba žalovaným 2/, preto dovolací súd priznal ich náhradu iba žalovanému 2/. Tieto spočívajú v odmene advokáta za právnu službu, ktorú poskytol žalovanému 2/ vypracovaním vyjadrenia k dovolaniu žalobcu z 4. marca 2011 (§ 14 ods. 1 písm. c/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb). Sadzbu tarifnej odmeny stanovil podľa § 10 ods. 1 tejto vyhlášky vo výške 161,01 €, čo s náhradou výdavkov na miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné vo výške 1/100 výpočtového základu (§ 16 ods. 3 vyhlášky) 7,41 € , predstavuje spolu 168,42 €.

Vo vzťahu k žalovaným 1/ a 3/ dovolateľ namieta, že nevzniesli námietku premlčania, a preto mali byť zaviazaní nahradiť mu spoločne a nerozdielne celú škodu. Argumentoval, že každý zo solidárne žalovaných dlžníkov koná sám za seba a jeho procesné úkony nezaväzujú ostatných žalovaných.

Pri procesnom spoločenstve, kedy na strane žalujúcej alebo žalovanej vystupuje viac osôb, je rozhodné, či ide o spoločenstvo samostatné či nerozlučné. V prípade samostatného spoločenstva koná každý účastník sám za seba a jeho úkony sú bez vplyvu na práva a povinnosti ostatných spoločníkov. Naproti tomu v prípade, že účastníci majú postavení nerozlučných spoločníkov, úkony jedného z nich zaväzujú všetkých spoločníkov (§ 91 ods. 2 O. s. p.). Pre posúdenie, či ide o samostatné alebo nerozlučné spoločenstvo, je rozhodujúca povaha predmetu konania vyplývajúca z hmotného práva; tam, kde hmotné právo neumožňuje, aby predmet konania bol prejednávaný samostatne voči každému spoločníkovi, ide o nerozlučné spoločenstvo.

Súdna prax aj právna teória vychádza z toho, že osoby zaviazané k solidárnemu plneniu sú spoločníkmi samostatnými (napr. Vážny č.5899, uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky zo 17. 2. 2000, sp. zn. 20 Cdo 2599/98, uverejnené v časopise Soudní judikatura č. 8, roč. 2000 pod č. 90, Bureš J., Drápal L., Krčmář Z. a kol.: Občanský soudní řád. Komentář I. díl, 7. vydanie, Praha, C. H. Beck, 2006, str. 398).

V danom prípade žalobca žiadal náhradu škody voči štyrom škodcom.

Podľa § 438 ods. 1 OZ ak spôsobí škodu viac škodcov, zodpovedajú za ňu spoločne a nerozdielne. V odôvodnených prípadoch môže súd rozhodnúť, že tí, ktorí škodu spôsobili, zodpovedajú za ňu podľa svojej účasti na spôsobení škody (ods. 2).

Úprava spoločnej zodpovednosti viacerých osôb zodpovedných za škodu vychádza zo zásady solidarity a je pravidlom. Delená zodpovednosť môže byť stanovená rozhodnutím súdu, avšak len v odôvodnených prípadoch, a to v závislosti na ich "účasti na spôsobení škody". Pri škode spôsobenej viacerými subjektmi dáva zákon prednosť pravidlu spoločnej a nerozdielnej zodpovednosti voči poškodenému s tým, že vo vzájomnom pomere sa škodcovia vyporiadajú podľa účasti na spôsobení škody (§ 439 obč. zák.).

V danom prípade žalovaní majú postavenie samostatných spoločníkov, a preto ak vzniesli námietku premlčania iba žalovaní 2/ a 4/, tento úkon nezakladal účinky aj pre žalovaných 1/ a 3/. Odvolací súd nepochybil, keď na základe odvolania žalovaného 2/ preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa aj vo vzťahu k ostatným žalovaným, pretože ide o prípad keď z právneho predpisu vyplýva určitý spôsob vyrovnania vzťahu medzi účastníkmi (§ 153 ods. 2, § 212 ods. 2 písm. d/ O.s.p.), ale pochybil, keď zohľadnil premlčania nároku aj vo vzťahu k žalovaným 1/ a 3/, ktorí námietku premlčania nevzniesli .

Z uvedeného vyplýva, že dovolateľom uplatnené námietky vo vzťahu k žalovaným 1/ a 3/, z ktorých vyvodzoval, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci sú opodstatnené. Dovolací súd preto dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu vo vzťahu k žalovaným 1/ a 3/ zrušil a vec v rozsahu zrušenia vrátil Krajskému súdu v Žiline na ďalšie konanie (§ 243b O.s.p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

P o u ě n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 29. februára 2012

JUDr. Jana B a j á n k o v á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť:
Hrčková Marta